

Guriga Marlabaad

Code-ka Adeega NFOCUS

Markale Guriga 8234

Macnaha Adeega

Markale guriga waa adeeg loogu talagalay dadka waaweyn, da'doodu tahay 18 sano iyo wixii ka weyn, oo ku saabsan adeega laga cafiyyay HCBS ee Dadka Da'l'a ah iyo Dadka Waaweyn iyo Carruurta Naafada ah (AD). Waxay siisaa lacag bixin hal mar ah bixiye la oggolaaday si ay u caawiso, u taageerto, oo ay awood ugu siiso ka qaybgalaha inuu ka guuro xarunta kalkaalinta una guuro xaalad nololeed oo madax-bannaan oo ka qaybgalaha dookhiisa. Adeegan waxa ku jira kharashyada habaynta aan soo noqnoqonayn ee hab nololeedka guri gaar ah halkaas oo ka qaybqaataha uu si toos ah uga masuul yahay kharashaadka noloshooda.

Shuruudaha Bixinta

- A. Baahida guriga marlabaad waxa la aqoonsaday inta lagu jiro qiimaynta ka qaybqaataha waxaana lagu daraa qorshaha qofka ku salaysan (PCP).
- B. Markale guriga waa in:
  - 1. Macquul ah oo lama huraan ah sida lagu go'aamiyay habka horumarinta qorshaha adeegga;
  - 2. Si cad loogu aqoonsaday PCP;
  - 3. Marka laga reebo awoodda ka qaybgalayaasha si ay ula kulmaan kharashaadka; iyo
  - 4. Lagama heli karo meelo kale.
- C. Qofka hela waa inuu ahaadaa degane xarunta kalkaalista oo adeegiisa xarunta kalkaalinta ay bixisay Medicaid ugu yaraan saddex bilood.
  - 1. Xarunta kalkaalinta baxnaaninta ayaa ah in qof uusan u qalmin adeegan.
- D. Oggolaanshaha adeegyada ama alaabada waa mid si adag ay u go'aamineyso waaxda caafimaadka iyo adeegyada aadanaha ee Nebraska (DHHS).
- E. Dhammaan alaabta la daboolay waxay noqonayaan hantida ka qaybqaataha.
- F. Ka qaybqaataha waxaa laga yaabaa in loo oggolaado adeegyada mid ama ka badan oo ka mid ah meelaha soo socda:
  - 1. Alaabta muhiimka ah, qalabka guriga, qurxinta uriga, iyo alaabta guriga;
  - 2. Lacagta hormariska iyo khidmadaha sida amniga, korontada iyo biyaha, codsiga, iyo rakibida;
  - 3. Hawlaha lagu qiimaynayo baahiyaha iyo diyaarinta laqabsiga gelitaanka guriga ee lagama maarmaanka ah ee aanay daboolin adeegyada kale;
  - 4. Kharashka guuritaanka;
  - 5. Caawinta ka timid kafaale qaadaha adeega markale guriga; ama
  - 6. Kharashyada adeegyada kale ama alaabta la xiriira dhaqaaqa kuwaas oo lagamamaarmaan u ah in meesha laga saaro caqabadaaha hortaagan kala guurka ama guusha.
- G. Markale guriga qayb kama ahan waxyaabahan:
  - 1. Kharashka kirada ama amaaahda guriga;
  - 2. Cunada;
  - 3. Kharashka korontada iyo biyaha joogtada ah;
  - 4. Qalabka guriga, telefishinada, ama alaabta loogu talagalay ujeeddooyin kala duwan ama madadaalo kaliya;

5. Alaabta ama adeegyada aan muhiimka u ahayn taageeridda dhaqaaqa ama xaqijinta guusheeda;
  6. Alaabta ama adeegyada laga heli karo qorshaha gobolka Medicaid ama adeega dadka laga cifiay ee AD;
  7. Alaabta ama adeegyada lagu heli karo lacag la'aan ee qaraabada, asxaabta, ama meel kale;
  8. Alaabta ama adeegyada ay mas'uul ka yihii bixiyaha nolosha la kaalmada (AL) ama lagu daro ka qaybqaataha miisaaniyadiisa kaalmada dadweynaha; iyo
  9. Qalabaynta hab nololeed ee uu leeyahay ama kiraystay adeeg bixiyaha barnamajika cafiska halkaas oo bixinta alaabtan iyo adeegyada laga cifiay ee ay bixinayaan.
- H. Guriga Mar kale waxa uu ku kooban yahay hal mar inta lagu jiro muddo laba iyo toban bilood ah.
- I. Muddada oggolaanshaha ee adeegyada Home Again waxa laga yaabaa inay bilaabato isla marka ka qaybqaataha, Isuduwaha Adeegga, iyo shaqaalaha xarunta kalkaalinta ay ku heshiyyaan qorshaha bixista ee tilmaamaya u dhaqaaqida goob madax banaan.
- J. Kharashyada waxaa la ogolaan karaa ilaa 60 maalmood ka hor taariikhda guuritaanka ee qorshaysan iyo 30 maalmood ka dib taariikhda guuritaanka dhabta ah.
- K. Kharash kasta oo ku meel gaar ah oo horay loo oggolaaday oo lagu galay si daacad ah waa la dabooli doonaa xitaa haddii kala guurka uusan ugu dambeystii dhicin duruufaha lama filaanka ah oo ay ku jiraan, laakiin aan ku xaddidnayn, ka qaybqaataha oo la kulma xaalad caafimaad oo degdeg ah.

Shuruudaha Adeeg-Bixiyaha

- A. Dhammaan adeeg-bixiyayaasha adeegyada qofka laga cifiye waa inay:
1. Noqoto adeeg-bixiye Medicaid;
  2. U hoggaansan dhammaan Ciwaanka lagu dabaqi karo ee Xeerka Maamulka Nebraska iyo Taallada Gobolka Nebraska;
  3. U hoggaansanaanta heerarka lagu qeexay qaybta Medicaid iyo Heshiiska adeeg bixiyaha daryeelka muddada dheer;
  4. Dhameystir tababarrada DHHS marka la codsado;
  5. Iisticmaal taxaddarrada caalamiga ah; iyo
  6. Shaqaalayso shagaale leh shahaadooyin, khibrad, iyo awoodo lagama maarmaanka u ah fulinta adeegyada u dhigma kuwa la oggolaan doono.
- B. Adeeg bixiyaha markale guriga wuxuu noqon karaa shaqsi, ganacsi, urur, ama wakaalad.
- C. Adeeg bixiyayaasha adeega markale guriga waa inay keenaan kafaala qaade loo qoondeeyay mar labaad ka qaybgale kasta. Kafaala qaadaha wuxuu:
1. Kaalmee ka qaybqaataha hadba sida lagama maarmaanka ah si loo helo oo loo helo guryo la heli karo, oo la awoodi karo.
  2. Taageero wax ka qabashada isbeddellada la xiriira kala guurka iyo dhaqaaqa.
  3. U keen maalgelinta hore si aad u hesho alaabta iyo adeegyada muhiimka ah ee ku jira PCP-ga.
  4. Buuxi heerarka ugu hooseeya ee soo socda:
    - a. Aqoonso oo taageer doorashada ka qaybgalayaasha ee xulashada alaabta iyo adeegyada lagu bixiyo markale guriga;
    - b. Khibrad u leedahay fulinta hawlaho la xiriira helista guri iyo samaynta guri; iyo
    - c. Hubso baabuur walba iyo darawal walba oo qaadaya ka qaybqaataha si ay u raadiyaan guri ama baahiyoo kale oo kala guurka ah inay buuxiyaan sharciyada iyo sharciyada shatiga iyo badbaadada.

Qiimaha

- A. Qiimaha markale guriga wuxuu ka kooban yahay bixinta kharashka dhabta ah ee alaabta iyo adeegyada lagama maarmaanka u ah guuritaanka ka qaybqaataha iyo lacag kasta oo la siiyo maalgaliyaha.
- B. Inta ugu badan ee loo ogol yahay markale guriga waxaa sanad walba go'aamiya DHHS.

- C. Lacag bixinta markale guriga laguma tiriyo kharashka ka qaybqaataha bishii ee adeegyada laga cafiyay ee AD.
- D. Adeeg bixiyeyaasha waa inay ku dallacaan Guriga Mar labaad siyaabaha soo socda:
  - 1. Wadarta iyo soo gudbinta rasiidada taariikhaysan ee iibsiyada lagu sameeyay magaca ka qaybqaataha.
  - 2. Isu geenta iyo soo gudbinta rasiidada ama dukumeenti kale oo qoran oo ku saabsan waajibaadka maaliyadeed ee lagu galay magaca ka qaybqaataha ee dhigaalka amniga, rakibaadda tamarta, iyo khidmadaha.
  - 3. Bixinta liiska faahfaahsan ee taariikhaha iyo hawlaha la qabtay haddii lacag bixinta wakhtiga kafaala-qaaduhu la oggol yahay.
  - 4. Soo gudbinta codsiga biilasha ee wadarta kharashyada la galay.